सन २०१९-२० चा प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा (PIP) नुसार राज्यातील ३४ मोठी रुग्णालये व ६ जिल्ह्यातील सर्व आरोग्य संस्थांमध्ये रुग्णालय व्यवस्थापन प्रणाली (HMS) अंतर्गत ई-सुश्रुत संगणकीय कार्यप्रणालीची अंमलबजावणी प्रगत संगणक विकास केंद्र (C-DAC), नवी दिल्ली यांच्या मार्फत करण्यासाठी येणाऱ्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः प्रशामा-०२१९/प्र.क्र.१६६/आरोग्य -७

१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रूग्णालय संकूल इमारत, नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४००००१. दिनांक : २९ सप्टेंबर, २०२०.

वाचा:-

- शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक प्रशामा-०२१९/प्र.क्र.१६६/आरोग्य-७, दिनांक १८.०९.२०१९.
- २. आयुक्त, आरोग्यसेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे पत्र क्र.संआसे/ कक्ष-३/ई-शुश्रुत प्रणाली/ प्र.मान्यता/ CDAC/ ४७७९-८०/ २०, दिनांक ०७.०७.२०२० व दिनांक १०.०७.२०२०.

प्रस्तावना:-

राज्यातील रुग्णालयीन कामकाजाचे संगणकीकरण करण्यासाठी ई शुश्रुत हा प्रकल्प जिल्हा रुग्णालय, रायगड व विभागीय संदर्भ सेवा रुग्णालय, नाशिक या दोन रुग्णालयांमध्ये प्रायोगिक तत्वावर राबविण्यात आला आहे.त्या अनुषंगाने या प्रकल्पाचा विस्तार राज्यातील ३४ रुग्णालयात करण्याच्या दृष्टीने उपरोक्त क्र.१ येथील दिनांक १८.०९.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये ई सुश्रुत संगणकीय प्रणाली कार्यान्वित करण्यासाठी ई निविदा पद्धतीने बाह्य पुरवठादाराची नेमणूक करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती.तथापि उपरोक्त क्र. १ येथील दिनांक ०७.०७.२०२० च्या पत्रान्वये आयुक्त,आरोग्यसेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी ई-शुश्रुत कार्यप्रणालीची अंमलबजावणी प्रगत संगणन विकास केंद्र (C-DAC), नवी दिल्ली यांच्या मार्फत करणे व यासाठी येणाऱ्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता मिळणेबाबत शासनास प्रस्ताव सादर केला होता. तसेच उपरोक्त दिनांक १०.०७.२०२० च्या पत्रान्वये आयुक्तांनी असे निदर्शनास आणले आहे कि, दिनांक १८.०९.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये देण्यात आलेल्या प्रशासकीय मान्यतेनुसार निविदा प्रक्रिया पार पाडण्यात आली होती. परंतु सदर निविदेस प्रतिसाद न मिळाल्याने ती रद्द करण्यात आली असून सदर शासन निर्णयान्वये देण्यात आलेली

प्रशासकीय मान्यतेची विहित मुदत संपुष्टात आली आहे. सबब, आयुक्तांच्या प्रस्तावानुसार ई सुश्रुत संगणक प्रणाली अंमलबजावणी करण्यासाठी सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

उपरोक्त क्र.१ येथील दिनांक १८.०९.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये ई सुश्रुत संगणकीय प्रणाली कार्यान्वित करण्यासाठी ई निविदा पद्धतीने बाह्य पुरवठादाराची नेमणूक करण्यास देण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यतेचा विहित कालावधी संपुष्टात आला आहे.

०२. रुग्णालयीन कामकाजाचे संगणकीकरण करण्यासाठी "ई-सुश्रुत" हा प्रकल्प जिल्हा रुग्णालय, रायगड व विभागीय संदर्भ सेवा रुग्णालय, नाशिक या दोन रुग्णालयांमध्ये प्रायोगिक तत्वावर यशस्वीपणे राबविण्यात आला आहे. सदर प्रणाली प्रगत संगणन विकास केंद्र (C-DAC), नवी दिल्ली यांनी विकसित व कार्यान्वित केली आहे. सदर प्रकल्प यशस्वीपणे सुरु असल्याने या प्रकल्पाचा विस्तार राज्यातील ३४ मोठ्या रुग्णालयात व सहा जिल्ह्यातील सर्व आरोग्य संस्थांमध्ये करण्याच्या केंद्र शासनाच्या सूचना विचारात घेऊन हा प्रकल्प प्रगत संगणन विकास केंद्र (C-DAC), नवी दिल्ली यांच्या मार्फत सोबतच्या परिशिष्ट १ मध्ये नमूद केलेली ३४ मोठी रुग्णालये व परिशिष्ट २ मध्ये नमूद केलेल्या रायगड, पुणे नाशिक, औरंगाबाद, नाशिक अमरावती व भंडारा या सहा जिल्ह्यातील सर्व आरोग्य संस्थामध्ये राबविण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

०३. सदर कार्यक्रम सहा वर्षे कालावधीत पूर्ण करावयाचा असल्यामुळे त्यासाठी अपेक्षित असलेल्या रु.१४३४.७९ लक्ष एवढ्या खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे..या साठी होणारा खर्च प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा २०१६-१७ व २०१९-२० मधील FMR Code अनुक्रमे B.१५.३.४.१ व १७.६ मधील एकूण उपलब्ध व वचनबद्ध ठेवलेल्या अनुदान रु.२७७०.०० लक्ष यामधून भागविण्यात यावा.

०४. सदर प्रकल्पासाठी पहिल्या वर्षासाठी लागणारा अंदाजित खर्च रु. १,५५,०५,०००/- इतका तर पुढील सहा वर्षासाठी येणारा अंदाजित खर्च रु.९,३०,३०,०००/- एवढा आहे. या बाबतचा बाबानिहाय व वर्षनिहाय तपशील पुढीलप्रमाणे आहे.:-

1. CDAC Manpower

Sr.	Type of Manpower	CDAC Rate (Exclusive Tax)		
		Experience Rate/ Man/Month Rate/Man/Year		Rate/Man/Yearly
			(In Rs.)	(In Rs.)
1	Project Manager	7-9 Years	250000	3000000
2	Project Engineer	1-2 Years	70000	840000
3	Data Analyst	2-3 Years	110000	1320000

Sr.	Type of Manpower	CDAC Rate (Exclusive Tax)		
		Experience	Rate/ Man/Month	Rate/Man/Yearly
			(In Rs.)	(In Rs.)
4	Developer	2-3 Years	100000	1200000
5	Tester	1-2 Years	70000	840000
6	Project Incharge	3-5 Years	120000	1440000
7	Project Executive	1-2 Years	75000	900000
8	Application Administrator	2-5 Years	110000	1320000
9	Database Administrator	2-5 Years	110000	1320000
	Total		1015000	12180000

2. Hosting

		Sheet for Server Infrastructure of E-Hospital		
Sr.	Items (Descriptions)	Qty.	CDAC Cloud Charges (Exclusive Tax)	
			Unit Rate per	Total Annual Charges
			(In Rs.)	(In Rs.)
1	Database Server with OS (20	2	482000	964000
	Core.56. GB RAM, 900 GB			
	HDD)			
2	Application Server with OS	2	429000	858000
	(20 Core, 40 GB RAM, 800			
	GB HDD)			
3	Reporting & FTP Server with	1	299000	299000
	OS (10 Core, 16 GB RAM,			
	800 GB HDD			
4	Backup Services (For 2600	1	312000	312000
	GB)			
5	Load Balancing Services	1	60000	60000
6	Internet Bandwidth (Mbps)	16	10000	160000
6	Pastgress Enterprises DH	16	42000	672000
	(PPEE-3 Years Subcription			
	and Support License) per			
	core/ CPU basis for 16 core/			
	CPU			
	Total	`	1634000	3325000
	Grand Total (1 + 2)		2649000	15505000

Group No.	Modules	Modules can be make functional
G1	Registration	To be made functional with existing H.R.
	Emergency	
	ADT	
	Billing	
	Enquiry	
G2	Investigation	
	Pharmacy	
	Stores	
	Out Patient Management	
	Blood Bank	

Group No.	Modules	Modules can be make functional
	OPD Service Area	
G3	Management Information	
	In Patient Management	
	MRD	
	OT	
G4	Bio Medical Waste	
	Transportation	
	Diet & Kitchen	
	Linen & Laundry	
	BMED (Biomedical equip	
	Interface)	

वरील तक्त्यातील Hosting साठीची प्रस्तावित रक्कम ही ३४ रुग्णालयांकरिता असून जशी रुग्णालयात ई-सुश्रुत प्रणाली कार्यान्वित (GO LIVE) करण्यात येतील त्याप्रमाणे Hosting चे शुल्क आकारण्यात येतील. तसेच राज्यातील सहा जिल्ह्यातील ७२० आरोग्य संस्थासाठी लागणारे Hosting साठीचे खर्च आरोग्य संस्था GO LIVE झाल्यावर आकारण्यात येतील.या संदर्भात NHM IT Cell कडून प्रमाणके ठरविण्यात यावीत.

०५. सदर प्रशासकीय मान्यता ही पुढील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.:-

- 9. सदर प्रकल्प विहित ६ वर्षाच्या कालावधीत कालबद्ध पद्धतीने पूर्ण केला जाईल व यशस्वीपणे राबविण्यात येईल याची कार्यक्रम प्रमुखांनी दक्षता घ्यावी.
- २. सदरहू बाबीचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्ययावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्ञांनी (तांत्रिक समिती / अधिकारी) यांनी मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसार असावेत. तसेच, राज्याच्या माहिती तंत्रज्ञान खरेदी धोरणाशी सुसंगत असावा. सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. पीआयपी मध्ये मंजूर असलेल्या बाबींच्या तांत्रिक विनिदेशानुसार मागणीपत्र पाठविण्याची जबाबदारी संबंधीत कार्यक्रम प्रमुखांची राहिल.
- 3. राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा २०१६-१७ व २०१९-२० मधील FMR Code अनुक्रमे B.१५.३.४.१ व १७.६ मधील एकूण उपलब्ध व वचनबद्ध ठेवलेल्या अनुदान रु.२७७०.०० लक्ष इतक्या अनुदानाच्या विहित मर्यादेतच या वरील खर्च भागविण्यात यावा. सदरची बाब प्रशासकीय मंजुरीच्या विहित कालावधीत पूर्ण होईल याची दक्षता घ्यावी. याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी कार्यक्रम प्रमुखांची राहील.
- ४. FMR १७.६ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे उपरोक्त सहा जिल्ह्यात ई सुश्रुत च्या अंमलबजावणीचा सविस्तर आराखडा केंद्र शासनास सादर करण्यात यावा.
- ५. ई-सुश्रुत प्रणालीची अंमलबजावणी तुकड्या तुकड्यामध्ये (Fragmented manner) न करता त्याचे सेवासातत्य राखण्याच्या दृष्टीने या प्रणालीचे सद्या कार्यान्वित असलेल्या अन्य

उपयोजने/प्रणाली जशा कि, DVDMS, MCTS व अन्य माहिती तंत्रज्ञान आधारित उपयोजने यांच्याबरोबर एकात्मतीकरण व सेवा सातत्य साधले जाईल याची योग्य ती दक्षता प्रकल्प आखणी व अंमलबजावणीच्या सर्व टप्प्यांवर घेण्यात यावी. (It may be integrated with other applications such DVDMS, MCTS and other IT applications for continuum of care.)

- ३. उपरोक्त अनुक्रमांक १ ते ५ येथील अटींची पूर्तता व खरेदी नियमानुसार व आवश्यकतेनुसार आहे हे सुनिश्चित करण्याची जबाबदारी आयुक्त आरोग्यसेवा तथा अभियान संचालक राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई व सम्बन्धित कार्यक्रम प्रमुख यांची राहील.
- 8. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र २०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनिमय,दिनांक १७.०४.२०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग पहिला, उपविभाग-२ मधील अ.क्र.४, नियम क्र.७ अन्वये अवजारे,किरकोळ साधन सामुग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजुरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२००९१५१२३८१९७५१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वर्षा भरोसे) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान,मुंबई,
- २. संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई,
- ३. संचालक (वित्त व लेखा),राष्ट्रीय आरोग्य अभियान,मुंबई,
- ४. अतिरिक्त संचालक,राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय,पुणे,
- ५. सर्व सहसंचालक (आरोग्य सेवा आयुक्तालयामार्फत)
- ६. उपसंचालक, सर्व मंडळ कार्यालये,
- ७. सर्व जिल्हा शल्य चिकित्सक (FWB मार्फत)
- ८. जिल्हा आरोग्य अधिकारी (FWB मार्फत)
- ९. निवड नस्ती (कार्यासन-आरोग्य-७).

परिशिष्ट-१

	List of Hospitals for E-Hospital Project				
Sr. No.	Circle	No. of Hospitals	Name of Hospitals		
1			Central Hospital Ulhasnagar-3		
2	Thane	3	GH Mira Bhaynder		
3			Mental Hospital, Thane		
4			Dist Hospital Nashik		
5		5	GH Malegaon		
6	Nashik		Dist Hospital Ahemadnagar		
7			Dist. Hospital Dhule		
8			Dist Hospital Nandurbar		
9			Dist Hospital Pune		
10	Pune	3	Dist Hospital Satara		
11			Mental Hospital, Pune		
12			District Hospital Sindhudurg		
13	17. 11	4	Dist Hospital Ratnagiri		
14	Kolhapur		GH Ichalkaranji		
15			Mental Hosp. Ratnagiri		
16			Dist Hospital Aurangabad		
17		4	Dist Hospital Parbhani		
18	Aurangabad	4	Dist Hospital Jalna		
19			Dist Hospital Hingoli		
20			Dist Hospital Beed		
21	Latur	3	Dist Hospital Osmanabad		
22			Dist Hospital Nanded		
23			Dist Hospital Amrawati		
24			Women Hospital, Amaravati		
25			R RHospital Amaravati		
26	Akola	7	Dist Hospital Buldhana		
27			GH Khamgaon		
28			Dist Hospital Washim		
29			Women Hospital, Akola		
30			Dist Hospital Bhandara		
31			Dist Hospital Wardha		
32	Nagpur	5	Dist Hospital Gadchiroli		
33	-		W Hospital, Daga, Nagpur		
34			Mental Hospital, Nagpur		

परिशिष्ट-२

पाराशष्ट-२				
District	Institute Type	No. of Inst.		
	PHC	52		
	HWC-SC	0		
Raigad —	RH	9		
	SDH 50	4		
	SDH 100	1		
	DH	1		
Dist. Total		67		
	PHC	106		
	HWC-SC	15		
	RH	21		
	SDH 50	4		
Nashik	SDH 100	2		
	WH	1		
	DH	1		
	GH	1		
	RRH	1		
Dist. Total		152		
	PHC	58		
	HWC-SC	46		
	RH	10		
Amaravati	SDH 50	3		
Amaravati	SDH 100	1		
	RRH	1		
	DH	1		
	WH	1		
Dist. Total		121		
	PHC	50		
	HWC-SC	0		
Aurangabad	RH	10		
Aurangabau	SDH 50	2		
	SDH 100	1		
	DH	1		
Dist. Total		64		
	PHC	33		
	HWC-SC	115		
Dhandara	RH	7		
Bhandara	SDH 50	1		
	SDH 100	1		
	DH	1		
Dist. Total		158		
	PHC	99		
	HWC-SC	33		
	RH	19		
Pune	SDH 50	3		
	SDH 100	2		
	WH	1		
	DH	1		
Dist. Total		158		
Grand Total		720		